

רע"פ 8619/18 - וג'די חסן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8619/18

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: וג'די חסן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בעפ"ת 37440-08-18 מיום 29.11.2018, שניתן על-ידי כב' השופט ע' קוטון 29.11.2018, שניתן על-ידי כב' השופט ע' קוטון

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט ע' קוטון) בעפ"ת 37440-08-18 מיום 29.11.2018, בגדרו התקבל באופן חלקי ערעורו של המבקש על חומרת העונש שהושת עליו בגזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו (השופטת א' טפטה-גרדי) בפל"א 4206-08-17 מיום 15.7.2018.

2. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; נהיגה ללא רישיון רכב, לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה; וכן נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

3. כעולה מעובדות כתב האישום, ביום 9.8.2018 בסמוך לשעה 6:50 נהג המבקש ברכב פרטי בעת שהיה פסול מלהחזיק רישיון נהיגה בגין הרשעתו בעבירות תעבורה במסגרת שני הליכים שונים (תת"ע 9626-06-15 ו-תת"ע 16-10-8903), כ-11 שנים לאחר פקיעת תוקף רישיון הנהיגה שלו ומבלי שהוא מחזיק בפוליסת ביטוח בת-תוקף או ברישיון רכב תקף.

4. בגזר דינו דן בית משפט השלום בטענות הצדדים לעונש, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו ובמדיניות הענישה הנוהגת, וקבע כי מתחם הענישה ההולם את מעשיו של המבקש כולל רכיב מאסר בפועל למשך 7 עד 20 חודשים והפעלת מאסר מותנה במצטבר או בחופף לו, וכן פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך עד 3 שנים.

5. בקביעת העונש שקל בית משפט השלום לקולא את נסיבותיו האישיות של המבקש, לרבות גילו ומצבו המשפחתי, ומנגד שקל לחומרא את עברו התעבורתי המכביד; את "עבריינותו החוזרת ונשנית" אשר מלמדת על זלזולו בחוק ובצווים שיפוטיים; וכן את התרשמות שירות המבחן לפיה בעניינו של המבקש קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד.

בנסיבות אלה סבר בית משפט השלום כי "אין להקל עם הנאשם [המבקש - י' א']", כי אם להטיל עליו עונש מרתיע אשר יהלום את חומרת העבירות שבהן הורשע, ולפיכך השית על המבקש 4 חודשי מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה או נהיגה בזמן פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 12 חודשים והפעלת הפסילה המותנית באופן חופף; פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה במשך 12 חודשים, על תנאי למשך שנתיים; וכן חתימה על התחייבות כספית על סך 5,000 ש"ח להימנע מלבצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה, למשך שלוש שנים מיום מתן גזר הדין.

בנוסף, הורה בית משפט השלום על הפעלת עונש מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד נגד המבקש, כדלקמן:

"אני מורה על הפעלת מאסר מותנה לתקופה של 5 חודשים, שנגזר על הנאשם [המבקש - י' א'] בתיק שמספרו: [פל"א - י' א'] 16-10-8903 ביום 15.12.16, לריצוי 4 חודשים באופן חופף ו-3 חודשים במצטבר, סה"כ, 7 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו".

6. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש.

המבקש טען בערעורו כי בית משפט השלום שגה בכך שסבר כי משך המאסר המותנה שהוטל עליו הוא שבעה חודשים, ובהתאם לכך החליט להפעילו כך שארבעה חודשים ירוצו בחופף ושלושה במצטבר, בעוד שבפועל משך המאסר המותנה הסתכם בחמישה חודשים בלבד.

עוד טען המבקש כי לנוכח נסיבותיו האישיות לא היה מקום להטיל עליו עונש מאסר בפועל, וכי השגגה האמורה היא שמנעה מבית משפט השלום לגזור עליו עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, שכן לא ניתן לרצות עונש

מאסר בן 7 חודשים בדרך של עבודות שירות. לפיכך טען המבקש כי לאחר תיקון הטעות והעמדת עונש המאסר הכולל שהושת עליו על 5 חודשים, יש לקבוע שעליו לרצות את העונש בדרך של עבודות שירות.

7. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בחלקו, תוך שצייין כי אכן נפלה שגגה באופן שבו חישב בית משפט השלום את תקופת המאסר המותנה שהוטל על המבקש. לפיכך, קבע בית המשפט המחוזי כי מתוך 5 חודשי המאסר על תנאי, ירוצו ארבעה חודשים בחופף לעונש המאסר שהוטל על המבקש וחודש אחד במצטבר, כך שבסך הכול ירצה המבקש 5 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה בניכוי ימי מעצרו.

בהתייחס לשיקולים ששקל בית משפט השלום בגזירת העונש, לרבות שאלת האפשרות לריצוי עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, קבע בית המשפט המחוזי כי נוכח החומרה המיוחדת בעבירות שביצע המבקש, אשר מסכנות את משתמשי הדרך ואת המבקש עצמו ומבטאות זלזול בצווי בית משפט ובהוראות החוק - בדין השית בית משפט השלום על המבקש עונש מאסר בפועל. משכך, יתר ערעורו של המבקש נדחה.

8. המבקש ממאן להשלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי.

9. בבקשתו חוזר המבקש על הטענות שנטענו בבית המשפט המחוזי, ובפרט טוען כי נסיבותיו האישיות, לרבות החרטה שהביע על ביצוע העבירה במסגרת הבקשה דנן, מצדיקות הקלה בעונשו. זאת בייחוד נוכח סירובו של בית המשפט המחוזי לשלוח את המבקש לתסקיר משלים בשירות המבחן.

עוד נטען כי משהפחית בית המשפט המחוזי את משך עונש המאסר שהושת על המבקש ל-5 חודשים, היה עליו להחזיר את התיק לבית משפט השלום לתעבורה לצורך שקילת האפשרות לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות - אפשרות שלא נשקלה לטענתו, נוכח תקופת המאסר שהושתה עליו בבית משפט השלום.

10. דין הבקשה להידחות.

11. הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" שמורה למקרים חריגים, שבהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית רחבת היקף החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך, או למקרים שבהם מתעורר חשש מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק שנגרם למבקש.

זאת בייחוד כאשר הבקשה כולה מופנית כלפי חומרת העונש, אז לא יידון הערעור לגופו אלא במקרים של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים.

12. הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות.

הטענות שעולות מהבקשה ממוקדות כולן בנסיבותיו האישיות של המבקש, ואלו הועלו ונדונו בפני בית המשפט המחוזי ונדחו במלואן. לא שוכנעתי כי אלו מעוררות חשש לעיוות דין שנגרם למבקש.

נוסף על כך, לא שוכנעתי כי הענישה שהושתה על המבקש סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים. אין זו הפעם הראשונה שהמבקש בוחר במודע לנהוג ברכב מבלי שהוא מצויד ברישיון נהיגה תקף ובזמן שהוא פסול מלהחזיק ברישיון נהיגה, אך זו הפעם הגדיל לעשות ובחר לנהוג בעצמו - בזמן הפסילה - למקום בו ריצה עבודות שירות שנגזרו עליו בגין ביצוע עבירה זהה. התנהגותו של המבקש לאורך השנים - וביתר שאת במקרה דנן - מבטאת זלזול בוטה בהוראות הדין ובהחלטות שיפוטיות וטומנת בחובה סכנה של ממש למשתמשי הדרך האחרים. אני סבור כי בנסיבות אלה, מתעצם הצורך בהרתעתו של המבקש באמצעות הטלת ענישה שתהלום את חומרת מעשיו (ראו והשוו: רע"פ 6231/18 זילברנג נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (12.9.2018)).

13. הבקשה נדחית אפוא. ממילא נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית משפט השלום. לנוכח נסיבות המקרה, והטענות שפורטו בבקשה, אף לא ראיתי מקום להורות על מינוי סניגור למבקש.

ניתנה היום, ה' בטבת התשע"ט (13.12.2018).

שׁוֹפֵט